

НЯМАМ ЧОВЕК!

От Галилея Христос дошъл в Иерусалим за великия евреиски празник Пасха. Както винаги, и сега Той бил не само между здравите и радостни поклонници на свещеня град. Пасха на Негово полюбиво и състрадателно среще Му нисшел да посети и болните, и страдащите, за да ги обдари с утека и изцеление. За една дълга среща на човешкото страдание с чудотворната Божия сила ни разказа надолното евангелско четиво (Иоан 5:1-15).

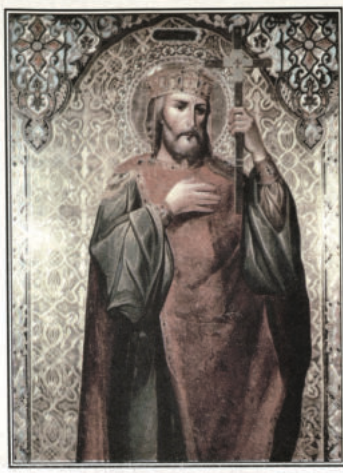
В Иерусалим на юг при Очи порти, за които се споменава още в книгата на Неемия (3:1, 32; 12:39), в непосредствена близост до храма се намирала известната калния Витезда – т.е. „дом на милосърдие“. Предполага се, че това е бил прочутият в древността царски водоем (Неемия 2:14). Със своите пет притока Витезда представлявала една своеобразна болница с притоците за Изтока по онова време жалка обстановка. По-скоро това „дом на милосърдие“ е бил дом на страдания и несрета. В него скривали галерии на тази болница, опасна от постоплене, гълтаха полуживоти живот. Тук лежали измъчени от дълго време тежко болни, слепи, хроми и парализирани хора, които в неутолимо желание очаквали изцеление. Витезда не била обикновена минерална баня. Нейната вода нямала естественото свойство за постоянно лечебно въздействие. Калният придобивала лековита сила само в момента на време, когато ангел Господен сплитал върху нея и раздиржал водата. Но и в този решителен момент изцеление получавал само оня, който гръб влизал в калнията след раздиржането на водата.

Пред мнозинството тежко болни във Витезда имало един самият клетник, който от тридесет и осем години бил прикован на болничната ограда. Този изоставен, забравен от всички страдалец бил парализиран. Дните, прекарани в адска и радост, са крилати. Те се нжиат и неусетно отлитат като шестилетни мигове в живота. Но дните на скръб и болест са цялостни – една безотрадна вечност! Можем ли да си представим трагедията на този телесно разслабен и душевно сломан болни човек? Тридесет и осем години, половин човешки живот, прекарани в непрекъснати палещи болни върху страдалческия оград – един непонисим житейски кръст! Пред очите на този страдалец постоянно са ставали изпитания, при които той с безотпорно търпение понасил спомнащите удари на разочарование.

Но ето, Христос, търпелив Лекар. Който обхожда болните, неочаквано спрел пред оград на разслабения. Спасителят видял човека в неговата неизмерима мъка, трогнал се и го обърнал с милост и обич: „Исках ли да оздравееш?“ – прозвучал във Витезда тихият глас на Исус. Наглед, прецизно по човека, странен въпрос. Все едно да питаш изморения в знон на лятен ден закаждат пътник иска ли да ти даде пари. Но в промислително-творческия план на Господа – непозраждаме божествен Педагог – този въпрос бил напълно уместен и необходим. С него Христос създал желал да пробуди в болния съзнание за греховен и копнее за възстановяване на нарушената от греха израствана хармония. Чрез телесното изцеление Спасителят желал да излекува и душата! Ние слушаме отговора на разслабения: „Да, господи, но си нямам човек, който да ме спусне в калнията, кога се раздиржи водата; когато мък аз дойда, друг сила преди мене“ (Иоан 5:7). Това е изповед на едно сломено сърце! „Нямам си човек“ – копно горел и насбрала се мъка се крие в тив две думи, израз на безсилие и зов за помощ! И тия думи болният при Витезда изрекъл пред Човека, който вече стоял пред страдалческия му оудър (1 Тим. 2:5, срв. Иоан 4:29; 8:40; 9:11). Печалният стон на евангелиския разслабен се сил с воплите на страдащите и заглушан във Витезда.

Никого Пилат коверел на балкона на територията Спасителя – измучен, вързан, облян в багренаца, с трънен венец на главата, посочен по на разярната еврейска търпа и заявя: „Ето Човекът!“ (Иоан 19:5) Си две думи Пилат изрекъл една вечна истина: Христос е Истинският свършен човек! За християнското човечество величавият образ на страдащия Спасител, пред Когото с трепет и благодарност се прекланя още явяващо сърце, е образът на Божочовека, Спасителя на света. Сиглавно древното пророчество Ангелът Божий „въз върху Си нашите немощи и понесе нашите недъзи“ (Ис. 53:4). По изранията друг на живота Христос, божественит Самарини, с еля на милосърдието лекува човешките болести и раните на душата (Лука 10:37).

Истина, ти не си стигнал пред вековете. Той е глас на новозавета мька и безсилие. Но над този печален стон все по-полюта през историята звучи и поевлетя на Спасителя: „Стани, вземи оудра си и ходи!“ Това е тържествуваният глас на

Св. цар Борис

Тропар, гл. 4

Изгнани със страх Божий, стамал си земците на Светия Дух Смед като си утиснаха Христовата вяр, напущал си царския престол и жезъл, богосъблажен царю Борисе. Смед тога си се поселил в пустинята, прогледил си в подизни и си намерила благодат пред Господа. А сега, като стъпил пред престол на Всевяния, моли Христа Бога да дарва на народа ни акдрост и сила, а на нас, които ти се молим спасение на душните ни.

ПАЗАРНА ИКОНОМИКА

Не си поставиме за цел като общество, аспати и стрелни граждани в нашата страна. Тя била за предпочитане вместо старата „социалистическа“, командвана и не знам още каква икономика, изстрадана от всички ни, които страдаше от и до ний. Пазарната икономика имала много добри страни, била единствено разузната и наджарна система не само за оцеляване, но и за напредък – една дума, които се изигуи от нашата действителност и остана само по речниците на майчиния ни език.

Сигурно е такава пазарната икономика, шром на го обисняват и повтарят именето консултанти от целия Запад, които ни дават луди пари, за да им плащаме големи хонорари – по техните стандарти. Зер „омай е стандарт“ – рекал западният ни съсед.

По принципите на пазарната икономика се задържаха (или съответно задържаха) и някои неща около нас като православни християни от Българската православна църква.

От яво пазарни съображения една политическа сила и един главен прокуратор, който се являвала в ролта на далечния си предшественик, зловещия римски прокуратор Пилат Понтийски, яростно поддръжат разколническите наследници на разбойника Варавя. Защото от свещенстваната се гледил (незаконно наистина) и „уловяват“ търде много грешни пари, в сравнение с които 30-те сребричка на Юда са протестотни за закука. Речните пари, както се вижда, за някои хора са достатъчно основание да загърбят закон и чест, кавони и достойнства, истина и справедливост.

Тия неща не били писани в правилника на пазарната икономика, но често я съпътствали. Затова 50-ица самозабравили се свещеници лишава 1500 свои събрата от средства за заплати, ремонти и строка на храмове, осъждат самонаристите и техните учители на мезерно съществуване, принудително спреха и Църковен вестник, който излязл от

1900 г. и насам и не са го спирали ни книга, ни цар, ни такъв, ни онкава правителства. Значи и това ще трябва да прибавим към успехите на пазарната икономика, които все повече ни прилича на печална грешка от реалната позорна икономика.

„Пазорна икономика“ се въкри и в пазар с глътта човешка. Всеки ден вестниците лишат, че български и български се продават като бели и муграви роби в чужбина, а и у нас. Парите е ачлен и неважност. Той си има и своите пазарщица, кьдето „стокага“ се показва (обикновено поразсилбичена), за да я харесат купувачите. То безбожието винаги си явява рька за рька с безсрамно. Но по-оръжът льсна, когато между купувачите се окажа и баш бюспителите на ред, бившл венец министър, който забрави задълженията си по закона, воден от беззакония желание.

Скъпах търде далеч откъдето с пазарната икономика, не мислите ли?

НЯМАМ ЧОВЕК!

От стр. 1
Божеството всемогъщество и любовта; призиве за редовен живот и духовно изживяване. Спасителни записи: "За дойдох, за да имам живот и да имам в изобилие" (Иоан 10:10). Христос издига живота до съпътствие вхооти на духовното съществуване!

Вангелската Витедра е не само опомен и символ. Тя представява реалната неизменна човешка съдба. Скръбните притвори на Витедрата са притвори на човешкото страдание и безсилие. Пълнокрапни пи в страданието небесната помощ, или вече сам притвора и на Божеството милосърдие. Христос и днес минава край нас и ни посещава в изпитанията и страданията. Той ни милава и утешава в скръбите и неволята (Псалм Иеремиев 3:32; 2 Кор. 1:4). Църквата

Христова е новата Божествена Витедра. В нейната свещена ограда, вена двадесет века тека тече пълноводната река на Божията благодат, която лее вода, възражда и спасява. Тайнството Кръщение е духовната баня, която при наличието на искрено разкаяние дарява прощане и измишва греховете като на сръпчето.

Толго да малим божествените Лекар да ни спусне в чудната капалня на Своято милосърдие, да ни излекува и да ни намери радостта в живота. Тогва всеки един от нас ще бъде и предпродуманата заръка на Спасителя — "детице, които Той отпрати към разслабения във Витедра. Тези, ти оздравя; недър грехове, за да те не сполети нещро по-лошо" (Иоан 5:14). Амин.

Икона Димитър ЙОРДАНОВ

ПРАВОСЛАВНИТЕ В КАНАДА ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА ЕДНА БЪЛГАРКА

Напоследък Канада за българите се превърна в символ на емигрантски рай, в мечта за охотен живот далеч от родната, където всеки човек намери мястото си и ще преуспе. Разбира се, идеално място на земната нива, но за да се не изгубим и то да не каже Канада.

В разговор Антоанета Камилева, българка, която от дълги години живее в Канада, сподели за "Църковен вестник", че човек, който на себе да открие своето място в обществото си страна, трудно ще направи това в чужбина.

Г-жа Камилева е завършила Духовната академия "Св. Виталий" в Ню Йорк. Тя се смята за разказва за енирски живот на православна община в Канада.

Това, което пречи в началото там, е множеството църковни юрисдикции на територията на Канада. Само в Торонто има 32 православни храма на 23 юрисдикции.

Екзорцията в Торонто, за която разказва Антоанета Камилева, е на Православната църква в Америка. Екзорциите са хора от различни националности и възрасти. Преобладаващата част обаче са дългогодишните емигранти, най-вече от руски произход. Невосприемливите търсачи на къмет почти не посещават храмовете, защото не са научени на това. А и са дошли тук за друго. В април има твърдо отсрора, която водят истински духовен живот и са център на енирската дейност.

Основната задача, която стопа пред църковните настоятелство и еноришисти, била как да се привлекат повече млади хора в храма и по този начин да ги спомогне от многобройните сестри и други казаченици, които правят живота в Канада. Според г-жа Камилева, ако в България сестрите са президент, то в Северна Америка те са нещо обичайно и по "нормално" за тяхното ежедневие.

век, откогато Православната църква. Затова според нея младките в Канада са много по-лесна плочка за сектантските пастори, а и начинът на живот също малко или много ги подготвя към сектите, защото духовният живот е правеноващата въра в дадена от мирогледа на младите от едно консуматорско общество, каквото в това на Запад.

За да приобщат повече млади хора към църковния живот, през 1991 г. била организирано движението "Св. Кирил Карпатски". Избрали това име най-вече заради думите на светеца: "Извън Църквата няма спасение". Движението започнало да организира религиозни беседи през време на Великия пост, на които издържи хора от различни възрасти. Беседите се провеждат в петък, след Преображенската литургия. След причастие всички се събират в салона към храма. Изслушват лекцията, винаги свързана с Великия пост, после отиват в църковната от самите тях храна и обсъждат религиозни въпроси, които възбуждат пристрастията. Сега тези беседи поради интереса към тях са регулярни и се провеждат всяка седмица през цялата година. В края на неделната служба свещеникът обявява пред богомолците темата на предстоящата беседа и приканва еноришистите да я посетят. Има и специален специален седмичен бюлетин, в който се отбелязват официалните новини, църковните служби през седмицата и други обяви.

Г-жа Камилева е много довольна от неделното училище към храма. Според нея то се ръководи от един от най-добрите учители по вероучението в Северна Америка. Български разбирателен, е интернационален — г-жа Камилева, още една българка — Ирена Ганева, румънка и една учителка от Канада. Децата са разредени в три въ-

НА ЕДНА БЪЛГАРКА

растови групи — от 3 до 6; от 7 до 11 и от 12 до 19 години, като в третата група са включени предимно момчета, които помагат в отпारा. Има организирано и неделно училище за възрастни и отслабени, което се води от място г-жа Камилева. Учителята в неделното училище за деца са доброволци и по-голямата част от тях нямат богословско образование. Загитата се провеждат след приемене на причастие. (Според тази традиция богомолците могат да се причастяват всяка седмица).

Г-жа Камилева смята за неправилно провеждането на занятията по време на Литургията, защото по този начин децата се откъсват от най-важното тайнство в Църквата — Евхаристията. Затова и централно място в обучението зема Литургията, защото тя е център на цялото християнство, път и начин за богообщение.

Уроците се разработват преди всеки час от вилпа учител, а след това се преподават от други. Важно място заемат нагледните материали предимно при обучението на най-малките. Понякога на някои уроци се кажи като лектор и свещеникът, тогава децата слушат с много по-голям интерес и внимание.

Г-жа Камилева сподели, че православните общини в Канада трябва да полагат много усилия, защото да запалят своите еноришисти и изпитанията от всички страни друг свят, различен на техния начин на мислене и на живот. Според нея високите стандарти не само че не помагат на духовния живот, но в повечето случаи дори пречи и поставя пред християните много изкушения. Затова тя пожелала на българите да палят вървата се в Бога и да отстояват с всички сили българската си принадлежност в собствената си държава, защото никой друг няма да направи това вместо тях.

Полина ГЕОРГИЕВА

ВЕСТИ

На 29 април в Патриаршеската катедрала "Св. Александър Невски" Негово Светейшество Българският патриарх Максим, в съслужение с митрополит Геласий, главно съпричастен на Св. Синод, Достопочтен и Чернавски митрополит Нисоф, Транслокарски епископ Иларион, патриархически викарий, Велички епископ Галактион, председател на храма, архим. Гавриил, прото-

синай на Софийската митрополия на изхода в митрополитски отслужил панихида за загиналите в производствени аварии. След това Негово Светейшество в съслужение с архиепископ и храмовото духовенство отслужил молебен за здраве и преуспяване на изхода. В края Негово Светейшество каза, че ще се стреми за успех в работата на жителите и за упокой на загиналите.

На 1 май Негово Светейшество Българският патриарх Максим участвуваше в официалните тържества в Панагюрище, посветени на 120-годишнината от грейчката Априлска вълна. Той отслужил панихида за загиналите във въстанието геран и мъченици. Вечерта той участвувал заедно с официалните гости в тържествената зарп-проверка, състояла се на градския площад.

На 2 май, когато се отбелязва паметта на св. цар Борис Почившият, Негово Светейшество Българският патриарх Максим

отслужил тържествата св. Литургия в ПКОХИ "Св. Александър Невски" в съслужение с Св. Неофорски митрополит Геласий, главно съпричастен на Св. Синод, Велички епископ Галактион, председател на катедралата, и храмовото духовенство. След това се отслужил панихида за загиналите в Априлското въстание. Негово Светейшество каза предкушаните слова:

На следния ден в еноришната параклис, посветен на св. цар Борис Почившият, Транслокарски епископ Иларион отслужил празнична св. Литургия.

НОВ ХРАМ ОТВОРИ ВРАТИ

На 28 април, Неделя на жените мироносици, бяха освещени новопостроеният храм "Св. Николов" в с. Тробици, Софийска област. Храмът се изгради през последните години в сътрудствие на енирски свещеник иконоп Иван Милушев и инициативата на Комитета. На същото място допреди две десетилетия в имало стара църква, рухнала от немаращата човешка и държавната отговарящи власти. Те съборили и изградили с усиления на селитно ново храм, за да забравят "тма към храма". Но сега най-после се обядна

желанието на хората да имат свой дом Божия. Храмът е малък, но спретнат, измазан отвън, с камбанария, а отвътре умело издани от студентите живопис в художествена академия.

Последването на "отваряне на вратите" и полагане на св. ангелици се извърши от патриархически викарий Транслокарски епископ Иларион в съслужение със софийския протосиней еноришист Гавриил и еноришки свещеници: Димитър и еноришки протосиней, чакан от двоятелите.

ИВ

На 30 април в България пристигнаха мощите на св. Климент Охридски. Честната глава на светеца, обкована със сребро през 1893 г. и положена в метално ковчеже, бе доставена от манастира "Св. Йоан Кръстител" в гр. Водня, Пчица. Мощите са съхранявани от игумена на манастира архим. Григорий и еноришок Палама.

Провежда е организирана от Варненски и Преспански митрополит Кирил по случай 1110 години от завършването на св. Климент в България с другите Кирило-Методиеви ученици през 886 г.

След смъртта му през 916 г. св. Климент бил погребан в църквата на построяния от него манастир "Св. Пантелеймон" в Охрид — град, където следващия превъзвел своята учителска, проповедническа и писателска дейност. При заземването на Охрид от турците храмът бил преизграден в джамия. Мощите на св. Климент след това били пренасочени в църковата "Св. Богородица", която била наречена "Св. Климент Охридски". Но се знае със сигурност кога и как част от мощите на светеца са били пренесени в Бялци.

Повече информация за провеждането на честната глава на св. Климент Охридски в България ще предоставим в следващи брой.

В бр. 16 на "Църковен вестник" са депутанти от коректора следват: — № 2 — "Вести от септември" в Ирусалие и отразуваха 3000-годишнината от осъването на града, а на 300-годишнината; — № 3 — в "Независимост и недоробаност" е стрелна година, смъртта на св. ап. Пийр. Т е 67 г. и а 872. Моля за извинение!

През месец април излезе първият брой на „Православен Трас“ — издание на Неврокопската митрополия, което се разпространява безплатно. Ще излиза веднъж месечно.

Редакцията на катедра работи под ръководството на Неврокопският митрополит Натанаил.

Изплатя е от печат книгата "Легенда за люковата" от Транслокарски епископ Иларион. На 166 страници и в нея отроп полагане на историческата легенда, представя живота и делото на свети Борян Киряковски и описва неговите дела. Споменават се отговарящите на Дирекцията на вероизповяданата при Министерски съвет, на които се издава съдържана благодарност. Цена е 80 лв.

ДЕЛОТО НА СВ. КНЯЗ БОРИС

Когато честваме паметта на св. цар Борис, неговият образ ни възвъщава. Винаги, когато оценяваме делото му, се възмужем от съвременното ни разбиране за това, какво е вяра, каква е връзката ѝ с политиката и как се осъществява тяхното взаимодействие в съвременния свят. Днес политиката е сфера относително независима и самостоятелна и много слабо свързана с религиозността за разлика от средновековието, когато те са били едни на друга.

Како особена причина княз Борис да покръпне страната си, се изтъква фактът, че той иска да б'е осигурен международен престиж и да я освободи от прегрешително отношение на християнските държави. И това е вярно, и мотивите му изглеждат логически при сегашното аполитическо положение на България в очите на света. Но св. княз Борис вероятно не е избирал това механично, само заради международния престиж. За покръпяването на цял един народ е нужно цялостно убеждение на княза, че именно истинността на християнската вяра дава на една държава духовна и политическа сила да се развие и възрасне. Свободният св. княз Борис искрено е искал да призове народа си към Христовото учение и да му осигури не само временна политическа стабилност, но и вечното Божие. Той желал да преобръне славяни и прабългаро не само в един ядр, но и в един Христов ядър.

Затова не само от политически аспекти при него се обръща към Константин-царя и към Рим. Князът желал да открие и премеженицката вяра. Той знаел не само че Константин-царя и Рим са политически фактори, той е знаел, че в повсякдневния свят те са политически авторитетни почви защото са най-големите църковни центрове.

Константин-царя бил център на една империя, която считала себе си за носителя на християнското благоденствие като основа на Православие, като сила, призвана да спомогне разпростирането на Църквата, като обединение за Божия народ, като империя не на един народ, а на всички християни.

Св. княз Борис се опасавал, че българите придобивателно към Христовата Църква чрез Византия може да оубеде до загуба на тяхната народностна и политическа идентичност.

През IX в. Рим бил по-малко владицата като политически център, но той се считал за първоизвор на християнското Вероучение на европейския континент. Това е заради на мученичката смърт на двамата първобългарски апостоли Петър и Павел. Но това, което смущавало княз Борис в Рим, било от друго естество. Рим лесно и с охота признавал на властелите и народите тяхната самостоятелност, но не допускал самостоятелност на Църквата в нищо една държава. Според Рим има само една Църква в целия свят – Римската, и неин напир е учителя е папата, приемникът на св. ап. Петър.

Обръщайки се към Рим и Константин-царя, св. княз Борис е искал да научи истината за християнската вяра от нейните първоизвори. Но при кон-

тактише си с тях той виждал, че те я преследват различно.

За българския властел на този етап не е било по-важно кой му предава повече политически или икономически изгоди, а кой му дава истината за вярата. Българите небезгъж предид това са доказавали, че с оръжие могат да вземат територия. Но за истински възвращаща властел е успял и мosesъствено на държавата забвост от религиозната истина. От кореспонденцията на княз Борис с Цариградския патриарх Фотий и с папа Николай става ясно, че българският властел се интересувал не от политически изгоди от покръпяването на народа си, а какви са изискванията на християнството за уреждане на държавата, за закон и порядъци в нея. Стремежил му е да устрои страната си според Волята Божя.

Изборът, който князът правя – да приеме християнството от Константин-царя, е след на дълбоки размисли и молитви. Този избор свидетелства, че св. цар Борис именно в Православие открива истината, която първи за народа а се обсеби.

След всичко казано дотук можем да направим извода, че св. княз Борис е заслужил почитта към него не само с безспорния си живот, но и с огромния му принос за българската държава и народ. Той дава всичко се стремел да осигури териториалната цялост на страната, благоосъществява я за народа, но и да зародва неговите духовни нужди.

П. ГЕОРГИЕВА

„Иисус ми рече: ето, ти издръжи; недей грешни рече, за да те не спометн нещо по-лошо.“ (Иоан 5:14)

ЗА НАС СВЕТЪТ Е СЪТВОРЕН

*Джосници сме ний
заради туй поколение,
що на Голгота*

*Господа
на кръст растяна,
униз го и бичува,
а той се меле леже:*

*„Прости им, Отче ний!“
Каква по-дивна висота!*

*Народът – не разбира.
Той с тиха кротост и смирение
всички боки изтърпя.*

*Съпялото мисление
да гледа повече.*

*Тъмна загл съета.
Народът – не разбира.*

*Но сучи се туй,
що им обеща...*

*От зловещата презграда
на смъртта – изтръгна се*

и... оживя!

Возвръсти!

Народът – сега Го позна.

*Днес, след времето
на тези двадесет века,
със какво е променен света?*

*Пак съгупашицата
Парте, завистни –
господари са на хиляди сърца.*

*Но в бурите на земята живост
Христос:*

*процава ни със силата
на Светия любов!*

*Търпеливо чакали
да се смирим,
обикнем,*

*разберем:
за нас светът е сътворен!*

Докторката СИМЕОНОВА

ЦЪРКОВНА ПРОСВЕТА

Продължение от бр. 17

6) Божие присъствие навсякъде

Св. пророк Давид прихваща навсякъде. Бог и всъщност на това Той изгледа всичко и всичко изпитва; и най-невъзможно, и най-отрицателно, и най-тайното. С други думи, няма част или нещо, което да е извън Божие присъствие. Священото Писание ясно ни казва: "и

няма твар, скрита за Бога; а всичко е голо и открито за очите на Онгова, пред Когото ние ще отговаряме" (Евр. 4:13). Т.е. не съществува нищо едно творение неясно и невидимо пред Бога, а всичко е голо и разкрито пред очите на Божие и Тоиз, който "излита сърца и вътрешности" (Откр. 2:23). Който преражда най-откритите дълбини от възрещия свят на човека. Не трябва Божие присъствие навсякъде (т.е. всеприсъствието Му) да га свещдено като действие на Бога, което се извършва от разстояние, понеже на е възможно Бог да се раздели. Той целият е навсякъде. Когато казваме, че Бог живее

на небето и че престолът Му е там горе, разбираме, че Той е над нас, но Го скриваме, че Той присъства както на земята, така също и в прелепността. Има Го и в сърцето на праведните и в душата на грешните. Трябва да разбираме, че на небето са ангелите, които изпълняват волята на Бога и Го служат. Така небето е мистото, което улавя пеечие от всичко друго млато в действието на Божията благодат.

7) Невидимостта и непонятността на Бога

Невидимостта на Бога е естествено последствие от съвършената Негова духовност. Единственото нещо от непонятността на Бога, което е познато е безграничност и невъзможност Му, понеже Бог е неподвластен на осъждане и нищо не е подвластен на осъждане и нищо съвършен Дух е невидим. Където в

Священото Писание Бог ов явява при различните обстоятелства, това не е било явяване на Бога по природата, а в подобие. Бог увещавя в това Мисия, като му казва: "Изпрати Ми не можеш видя, защото не можеш човек да Ми види и да остане жив" (Иак. 33:20).

И обичният ученик на Исус Христос потвърдил това, казвайки: "Бог никога не е видял" (Иоан 1:18). Не е възможно в сътворената природа на човека да видим неслепотената природа на Бога.

8) Блаженството на Бога

Понеже Бог е абсолютен и самодостатъчен, и самобитен, и янууджача се от нищо, Той е абсолютното "блажен" (1 Тим. 6:15), "единичен и безсмертен" и живее в негръпната светлина" (1 Тим. 6:16). Това блаженство се различава с любовта Му към Единород-

В ТЪРСЕНЕ НА ИЗГУБЕНИЯ РАЙ

Колкото повече се приближават към края на 20-и век и на 2-то хилядолетие, толкова по-често чуваме за такива понятия като "нов световен ред" и "нов век".

Един от латинските ревизи на големите държавен печат на САЩ, както и на обратната страна на доларовите банкноти открито провъзгласява: "Нова обнова светост" – "Нов порядък на вековете".

Големи и подподрани ли са ние, православните християни, чеда на Новия Израил, които се стремим към нов живот в Новия Адам – Исус Христос, за този "нов световен ред" или за "новия век", които се провъзгласяват ота около нас?

Като християни ние се молим "то море всего мира и о славою ншо" – "за вием в цария свят и за спасеното на всички". Като членове на обществото и граждани на своите държави ние се стараме да споделим и възможностите си да се труим за общото благо, както ние го разбираме, което на практика означава в повечето случаи избиране на по-малкото или от всички възможни.

Св. апостол Петър пише: "От Бога се боят, царя почитайте" (1 Петр. 2:17). Преди всичко ние, християните, сме граждани на небото, а на земните власти и управници стъпим "заради Бога" – за да бъде честна на чиста пред Господ Исус Христос (Рим. 13:1-7).

Американците национален химн, например, възлага "земта на свободните и отечеството на храбрите", което, според самите американци, значи: "да не да бъдеш свободен до толкова, доколкото ти стига храбростта".

Нашата свобода е в Христа, защото само в Него и в Неговата Църква ние можем да се освободим от тиранитата на греха и смъртта. Кой сага мисли за такава свобода? И колко силно ние, християните, се стремим към нея?

Св. ап. Павел пише: "Благодаря вам и мир от Бога и от Господа нашего Исуса Христа, Който отдаде Себе си за нашите грехове, за да ни избави от всякави несправедности, които вие правите, и да ни представи пред Господа в славу Божию" (Кол. 1:1-5).

Гръцката дума *езн* се превежда като "тек" и като "свят". Интересно е, че съвременните популяристи говорят едновременно

и за "нов век" и за "нов световен ред". А св. апостол Павел противоречието злоду лежания в маду ("свещания лукавство") и Христос.

Като християни ние приличава за сякаш, Исус Христос казва: "А посяването и трънците онзи, който слухи, но грижливо на тоя век и примамваем богатството заглушава словото, и то бива безплодно" (Мат. 13:22). "А това, що падна между трънците, са онзи, които чуят словото, но живота си се отдават от грижи, богатство, веселии, наслади и не принасят плод" (Лук. 8:14).

"Защото се яви Божията благодат, спастелата за всички човеци, като ни учи да откривам нечестното и светски живот да живеем цялостно, праведно и благочестно в огащания век, и да очакваме да се събдне блажената надежда, и да се вие спавата на великия Бог и Спасителя наш Исус Христос, Който даде Себе си за нас, за да ни избави от всяка беззакония и ни очисти, за да Му бива предан избран, ревностен като добри дела" (Тит. 2:11-14).

Господ Исус Христос и ревностен Му апостол Павел ни призовават към свобода от този свят живот, за да не бива, като се поддадем на неговите съблазни, да отступим от служението на Христос и от единството с Него. Можем ли ние да сменяме истинската свобода в Христос с тиранитата на земната власт, която не се поднася под маяката на неоравичане свобода?

Св. апостол Павел пише още: "Мързот проповядваеме между съвършените, ала младост не на тоя век, нито се приключва властие на тоя свят, а проповядваме Божията премъдрост, тайна, съкровена, която Бог е предподредил преди векове за наша слава, която никога от властниците на тоя век не е познана, но бива разкривана, но бива разкривана в Господа на славата" (1 Кор. 2:6-8).

Невежеството на този свят (век) и неговите управници се изразява в разпъването на Христос от тях. Независимо дали става дума за разпъване

то Му в Йерусалим, или за неволното и враждебно отношение към Него и Неговата Църква през различните исторически епохи в различни страни, включително и сега.

С какво може да се обясни това невежество и този враждебост? И на този въпрос отговаря св. апостол: "Ако пък е и закрито нашето благосветие, то е закрито за погнание, на невярващите от тях боля, а на тоя век е разпъването, за да ги не озари светлината на благосветието за славата на Христа, Който е образ на невидимия Бог" (2 Кор. 4:3-4). "Защото нашата борба не е против кръв и плът, а против начелствата, против властите, против съзвездията, за да ги не озари светлината на благосветието за славата на Христа, Който е образ на невидимия Бог" (2 Кор. 4:3-4). "Защото нашата борба не е против кръв и плът, а против начелствата, против властите, против съзвездията, за да ги не озари светлината на благосветието за славата на Христа, Който е образ на невидимия Бог" (Еф. 6:12).

С други думи, съществуват падналите душо, които заселват "човека, а дождят го изсушава и го гъмат". И за да не се самоизмамваме, ще сме недоворвани за тази опияне, нека да обрнем внимание върху думите на св. апостол: "Дивак се оставя, понеже съзвездията сега светят..." (2 Тим. 4:10), които оглеждат прищата на Спасителя за зрното, паднало сред тръните.

Нашата свобода, нашето изобличение, нашето спасение се явяват в Църквата – тайнственото тяло Христова, в Христа, Който е възкръснал от мъртвите и се е възнесъл на небото, за да седне отдясно на Отца "по-горе от всички началство и власт, сила и господство и от всичко име, за което именуват не само в тоя век, но и в бъдещи, и покори всичко под нозете Му и Го постави над всичко Лява на църквата" (Ефес. 1:21, 22).

След Христовото възнесение ангелите казали на апостолите: "Мъже галийци,

както стоите и гледате към небото? Този Исус, Който се възнесе от вас на небото, ще дойде по същия начин, както Го видяхте да отива на небото" (Дей. 1:11).

Любимият ученик на Господа, св. апостол и евангелист Иоанн, така описва божествено откровение за Второто Христово пришествие в сплав: "И видяхме само блясестол и Седмалца на него, от Чиято лице побгна земята и небото, и за тях се място не намери... И видях ново небо и нова земя, защото предишното небо и предишната земя бяха преминали, и морето не остана нимаще. Тогава аз, Иоанн, видях новия град Йерусалим, нов, слезащ от Бога, от небото, стъпкам като новеста, применена за своя мъжа" (Откр. 20:11; 21:1-2).

Това е новият световен ред и новия век. Но когато учениците запитаха Учителя си: "Кажни ни, кога ще бъде това, и какъ ще бъде белегът за Твоего пришествие и за свършенка на света?" Господ им отговори: "Пазете се да не ви прелести някой" (Мат. 24:3-4).

Яркий контраст между християнското откровение и "новия световен ред" и "този век" е очевиден. Това е първото ново, което трябва да знаем, за да не бъдем прелестни.

Спасителят предупреждава: "Защото ще се появят лъжесвети и лъжарпороци и ще покажат големи дънби и чудеса, за да прелестят ала възможност, и избраните" (Мат. 24:24). Щом като ние вървяхме намерение Христос в Църквата, не трябва да Го търсим на друго място, каквото и да става около нас. Това значи, че трябва да тързим да възприемем и оценяваме лозунги като "нов световен ред" и "нов век".

Истинският Нов век и Нов световен ред ще бъдат открити от Самия Бог, когато Премъдростта на Отца ни каже, че се преобразяват чрез божествената огън и светлина.

В епохата на император Константин много велики управници от този свят се подчинили на Христос и търсили опора в Неговата Църква. Те извели християните от ката-

комбите, за да станат съвестта на новото общество, което се стремило да изгради. Сега ролите са променени. Църквата и християните се призовават към изграждане на обществото с нов световен ред, замислено (Дей. 1:11).

Управниците на тоя век, и амакар не тези предмети може би още не са избистрени окончателно, вече в абсолютното Ясно, че това не е новото творение от християнското откровение.

Съществуват и далновидни предугруждения – слова, обрнати към мърдите: "Наръчават на богатите в тоя свят, да не мислят високо за себе си, нито да се надаяват на немотството на идещото време, а в всичко Бог, Който ни дава всичко в изобилие за наследя; да вършат добро, да богатстват с добри дела, да бъдат щедри и обилителни, като по този начин си избират съкровища на небото, за да достигнат вечен живот" (1 Тим. 6:17-19).

Понекога ние можем да се поучим в нашата духовна борба и от примера на другите, "защото синовете на тоя век в свои род са по-благородни от синовете на светланата" (Лука 16:8). И ако имаме по-малка част от тяхната ревност, бихме били съвсем други хора. Ние нямаме да се примирваме толкова лесно с неграждането на времето, огащания, погнани, украсени с етикет с християнски наименования.

Катакомби в много силна дума за нашето място в новото общество, което се оформя ога в светият град Нова в Благородност и Църква на новия световен ред, за да не бъдем осъдени от Него.

Ние трябва да ценим като съкровище свободата си от тоя свят и век, за да не погубим тръните духовния живот, западени в нас от Христос, за да не бъдем осъдени от Него.

Хората се стремят към нов световен ред и към новия век, защото не са удовлетворени от огащания. Падналият човек е изгоснен от рай и търси място, за да се увери, че има. Няка да помним, че първият, който е успял да се завърне в рай, е бил разбойник, разпнат на кръста.

Скъпите проповеди
Елена ИВАНОВА
Living ontology

КАТЕХИЗИС

ния Му Син. В тайнствената вътрешния му свързването Света Троица има неумолно според опште "приятност", заедно с божествената мир, който превъзхожда всеки човешки ум.

6. Свойствата на Бога, свързани с начина на божественото действие.

Величето на Бога е проява на божественото действие навсякъде, което ни дава от божествената разум и божествената воля.

С божествената разум се свързват своистата на Божето възнесение и премъдрост, а с божествената воли се свързват своистата на всеопитност, святост, справедливост, благодат и истинност или ярпост.

Човешкият ум е безсилен да скване и разбере божествената простота. Фактически това безсилие принудително ни води към разграничаване на

разум и воля у Бога. В божествената действителност обаче не съществуват разграничение, защото разумът и волята са съединени.

1. **Вознесението на Бога** е възнесение. Познава всичко – малко и големо. Това, което става сега в което е станало в миналото и което ще стане в бъдещето, действия, намерения, помисли. Понеже Бог е над мерения, помисли. Понеже Бог е вярно, за Него, като казваме, нямамето не съществуват – няма минало или бъдеще, а всичко е настояще. Така Той знае всички неща съвършено и непосредствено, сякаш че става днес.

Бог познава познава Себе Си. Това не означава никакво ограничение, нито е несъвместимост с безкрайността и неограничеността на Бога. Понеже, като същността на Бога е безгранична, така и мислата, с която познава в Самия Себе Си, е също безгранична.

Св. ап. Павел ни заявява съвсем ясно: "А нам Бог откри това чрез Свои Дух, защото Духът провиква във всичко, дори и в дълбините Божии. Понеже кой човек знае, какво има у човека, освен чувствения Дух, който живее в него? Този чувствения Дух не знае, освен Божият Дух" (1 Кор. 2:11-13). То, че нас Бог е разкрил тези неща със Свои Дух. И само чрез Духа е било възможно да станем това разкриване. Понеже Духът търси и познава всичко и самите най-дълбоки и тайнствените своиста и намерения на Бога. Това, че Духът изследва и дълбините на Бога, го разбираме и от нашия опит. Защото кой друг от човеците познава особеностите на човека, освен само душата на човека, която е в него? Така и особеностите на Бога никога друг не познава, освен само Духът Божий.

Естествено е поинито за човеш-

кия ум това, как точно Бог познава отначало всички неща, при положение че съществува и самостоятелност на човека, т.е. свободата на волята му. Тук бивае могат да кажем, че божественото предвание на днешната на свободните предмети нито уничижава, нито неутрализира самостоятелността им. Човек е свободен да прави това, което неговата воля му налага; това обаче е известно на Бога поради Неговото възнесение.

Следва

СВ. ПРОРОК ИЕРЕМИЯ

През периода VIII-VI век пр. Хр. Ближният изток е сцена на бойни действия, с главни действащи сили Египет, Сирия и Вавилон. Икато много често се случва, потоплява в такава ситуация са намиращите се в близост малки държавици. Юдейското царство, столица в центъра на тези събития, ръководено от богобоязливия и благоговещия цар Езекия (724-696 г. пр. Хр.) се стреми всечески да запази свободата и независимостта си. Но не толкова са планирали да си го запазят в главите на силните на деня. Асирските войски плочават Юдея и само Божиата десница спасява Иерусалим. Но не за дълго. Политическото малодушие на царете Манасия (686-642) и Амон (642-641), приемници на Езекия, хвърля Юдея във васална зависимост от Асирия, като с това не само налага тегосилни данъци за народи, но и въвежда асирския държавен култ в Иерусалимският храм.

Първите години от царуването на Иосия (640-609), поставен на трона на осемгодишна възраст след дядо си преврат, не носят желаната промяна. Една през 626 г. пр. Хр., когато халдеите Наболопон атакува вавилонският цар и побеждава Асирия, настава време на малкото юдейско царство да направи нещо за себе си.

В такъв един момент, недалече от Иерусалим, в левитското селище Ана-

тог, един тих младеж бива основен от словото Господне: "Преди да те образуват в утробата, аз те познах, и преди да излезеш от утробата, осветих те; поставих те пророк за народите ... защото до всички, до които те праща, ще идеш, и всичко, що ти започнавам, ще кажеш" (Иер. 1:5, 7).

Това е младият Иеремиа, син на анатолския свещеник Халкил и верният наследник на свещ. Азарат, познат ни от 3 Цар. 2:26. Малко се знае за това, как е прекарал пророкът своето юношество и с какво се е занимавал, но е известен моментът на призоваването му към пророческо служение: "... В дните на Иосия, син на юдейския цар Амон, в тринадесетия месец от царуването му" (Иер. 1:2).

Оттук нататък животът на пророка е непрекъсната борба, състояща се от отгорчени, обиди и лишения, но и от надежда за по-добри времена. Пророческото му служение преминава през четири фази, първата от които е в периода от призоваването му до реформата на цар Иосия. Дейността на Иеремиа в това време се определя до голяма степен от първите впечатления за безупречност на мисията, която му е възложена, и върешната борба между пророческо задължение и човешко желание. Тази борба между несъвършенството на плътта и енергията на духа е жас-

тока и е причина пророкът да страда и проклина деня, в който е роден (Иер. 15:10; 20:14 сл.).

Но в крайна сметка той подчинява себе си в изпълнение на Божиите заповеди, давайки му в сполучливо Господне, и повежда непримирима борба против идолослужението, заплю Юдея. Гласът му, носещ призива за покаяние и връщане към истинския Бог, се разнася в двора на Иерусалимският храм.

През времето от началото на реформата на цар Иосия (622 г. пр. Хр.) до неговата смърт пророкът мълчи, може би повлиян от всеобщото народно въздържание при осъществяването на Божиите псалми, припомняне от намерения в храма сивитък на закона Моисеев (4 Цар. 23 г.).

Това всеобщо въздържание обаче стиха много бързо, когато в 609 г. пр. Хр. хриг Меигир, в битка с египтяните загива народният любимец Иосия. На трона след него за кратко време е сивитък му Иоваха (Сетум), който е отведен в Египет и там убит, като по този начин се осъществява пророчеството за прогледаните настроения цар Иосия (607-597 пр. Хр.).

Реформата, започната от Иосия, е забравена. Разрушава се отново пагубното влияние на идолослужението. Страхът пред външния враг улесня народна в религиозен синтетизъм. Всичко това е причина пророк Иеремиа да издигне глас на негодувание и зов за

промяна, което едва не коства главата му.

Започва се голяма среща Божия човек. Създаването на столицата в долната Тофет, символически разрушаване на Иерусалим, дава повод на крамовете стража да го хванат, арестуват и бичуват (Иер. 19:1 сл.; 20:1 сл.).

Неуспехът на мисията създава душевния мир на пророка и го води до вътрешно разделение, раждащо неговите покани исповед (Иер. 11:18-23; 12:16; 15:10-21; 17:12-18), подхранени от Божиата злобна да отпрати мълчавия за своя народ (Иер. 7:21; 11:14). Като че ли всичко е забудено. Дори свитъкът със записаното от Варух пророчески слова бива изгорен саморично от царя (Иер. 36 г.).

След обядването на пророчествата в 597 г. пр. Хр., когато вавилонските войски обсаждат Иерусалим, пророкът не търпя никак. Той горко оплаква своя народ, своята Юдея.

Делото на Божия мълч продължава и при царуването на Седекия (597-586 г. пр. Хр.) с писмо до отведените в плен сънародници (Иер. 29:1 сл.), които е за утеха и прелъщение от лъжливи надежди за скорозначно завръщане от плен.

В 588 г. пр. Хр. войските на Науходносор отново обсаждат Иерусалим. Иеремиа съветва

обсадените да се предадат, за да се спре безмилостното кръвопролитие. На приближението на царя, настроени националистически и подкрепени от монополитите се мължпророкът, не се нравят словата на пророка. Затова те подбуждат своето гонение срещу него. Обвиняват го в предателство и даявостелство, за което е хвърлен в тъмница. Тук пророк Иеремиа доживява превземането на града, след което е отведен заедно с много сънародници в плен. В цар Рама по личното нареждане на Науходносор той е освободен, като му се предлага сполучен живот на държавна издръжка във Вавилон. Верен държавен на делото си, неморният роднолюбив пожелавя да се върне при останалите малко на брой сънародници в Мисифа. Дори и след смъртта на Голония и събитията, което убива и последните плахи мечти за просъществяването на Юдея, Иеремиа е готов

да остане в родината си. Блящите му сънародници го вземат насилва в Египет, където следите му се губят.

Пророк Иеремиа е един от най-ярките и същевременно най-трагични личности и служители на проблемното в историята. Живейки по Божиите закони и служилки на проблемното си отечество, той остава неразриван и отблъван. Тези, които той обича и се стреми да спаси, го мразят. Стремелният към възвращане до добро му носи огорчения и обиди. И въпреки това той не спира да крачи по нечестията му от словото Господне пад, откъсвайки всичко земно. Ястремаже си за утвърждаване Богостроената религия, с нейните нравствени и духовни измавки, като духовна връзка с Бога.

Светлата Провопална църква е отредила светлата гамет на св. пророк Иеремиа да се чества на 1 май.

Николай НАЙДЕНОВ

БЪЛГАРСКИ ЦЪРКВИ И МАНАСТИРИ

През XIX век в Златоград имало много туркобоязливия христиани, занимаващи се със занаятчиство и търговия. Мнозина от тях пътували до най-известните тогава търговски центрове, предлагали своята стока и културни същевременно най-необходимото за своите докани. Един от тези пазари бил Узунчирковският. Оттам докарвали не само стока, но и немалки мащабни, които обхващали в своите работилници. Тримя будни малякоци – Запран, Ганьо и Русен – признателни в Златоград имали в тази цел –

ХРАМ „ВМЧК ГЕОРГИ ПОБЕДОНОСЕЦ“ В ЗЛАТОГРАД

бено щедро на инициативата, която подирял за църквата даяет неколко пари. Много средства се събрали за кратко време, но никой не се решавал да започне при строежа, поради страх от турската власт. Александър Чанов, търговец, мазарен магацина си и с едно малко започнал да носи камъни от реката. Другите, като видели, че работи сам, му се приктели на помощ и така събрали строителен материал за новата църква.

По това време в Златоград работел един младеж от с. Сивоцица – Смоленичко, със стария майстор Стоян в карьерата на един турчин. Друговерецът помогнал не само с камъни от карьерата си, докато е строил храмът, но накарал даял едно теле, даяел още зехтин за кандилата и три око вояск за свещи.

Като гледали една великоплетена средна на храма, не можам да не се удивим на самоотверчението и безкористния труд на нашите деди. Выпрехи

тежкото робство правопална-та им являла много силна – те не желали нито сили, нито средства, често пати и живота си. Воячки христиани били едини, с едно сърце и с една душа. Ентузиазмът на всички бил безграничен, със започването на строежа всеки искал да помине с нещо. Бедните с труд, богатите с пари, учениците със занаята си.

Храмът бил завършен през 1871 г. Майсторът каменодорците с особено старание направили паметника надгиз над северната прета на храма: "Храма Божий се съгради в името на св. вмчк Георги през времето на св. митрополит г.г. Антим с общи усилия от ръката на майстор Георги в 1871 май 21".

Николай Рачков от Златоград приема свещеничския сан и служи от 1871 до 1900 г. Той бил самодух, често личел се с орденобоязлив, личел се с орденобоязливост и пасторство ревност.

Сегашната камбанария е построена през 1911-1912 г.

Свещ. Емел ЛИБОВ

СВЕТЛОТО ЕВАНГЕЛИЕ

Продължение от бр. 17

Малки детайли от общия носващен небесен план за нашето спасение се разкриват в св. Библия, в пророчествата и най-вече в св. Евангелие. Ето как се станало това.

В зътието незначително градче Назарет, в полуежевична Галилея, където от всички лица в бедност и нищета, бил изпратен от Бога същинят архангел Гавриил при една Девица, според за мъж от Давидовия род, на има Йосиф. Следна пророчествата оттам щяла да блесне голяма светлина (прор. Йосиф). Тук новите не били най-изрядни. Но точно всред недовъзпитаността на околните израсла най-чистата девичка, короната и волчието на всички клява - Дева Мария. Тя станала избран съюз за Божието съществуване. Тя била обикновена девичка, неотличаваща се от другите свои съгражданици и съседки. Нейното величие и смирение, То в духовно и само Бог знае и оценява достоинството и Тя е отразила при Йеусуслимския храм и там се е научила да живее в непрестанно общение с набеето в молитва, четене словото Божие и служение на страдащите. На Йосиф, комуто тя била поверена като новият нестайки, я предават свещениците в храма. Той знае, че Мария е дала обещание за девствен живот. Според Моисеевия закон, ако някой даде пред Бог такова обещание, не бива да преследва изстатията си. Обещанието и клетвата могат да бъдат премахнати само от бащата и съпругата (Числ. 30 гл.). Родителите на св. Дева са дали обещание пред раждането ѝ. Тя то изпълнява охотно, а Йосиф склонил да я вземе в своя дом и тя да остане в мюмична чистота и девство. Йосиф първоначално не се съгласява да я вземе. Изтъквал, че е стар и не му е нужна съпруга, Приемл след уговоране от свещениците да я вземе от храма под формата на съгласие. За Йосиф избраното на Дева в дома му било изгоднo от икономическа гледна точка. Така Бог устроил много неща: предельна Демонстрация, старецът има първа помощника за своите опортюни дела (за тях се отговарява св. Евангелието като брати и сестри Гелозии, вж. Марк 3:32), и накрай - премъдро подготвя най-чистата и свята жена да стане посредник между земята и небето. В Назарет св. Дева живеела като другите, помагала на старците, но имала и своите скрити часове и минути на духовен размисъл. Делно старецът но знаел в пълнота нейния свят живот.

Според преданието, когато ангелът дошъл при Дева Мария, тя четяла от словото Божие книгата на св. прор. Йосиф 7:14, където се предсказва: "Ето Девицата ще зачене и ще роди Син и ще му наречат името Емануил", което значи "чч нас е Бог". Пророкът укава на Тома, който ще ороди, че ще има божеска и човешка природа. Това е изразено скрито, както много неща са дадени тайнствено с думите "С нас е Бог". Това значи, че Той ще има плът и кръв като нас, но ще бъде Бог. Спасителят е бил наименуван Исус, а не Емануил. Разликата е само в изказването, а не в идеята на името. Емануил значи - с нас е Бог, а Исус - Спасител.

Но хората могат да бъдат спасени от греховете само като се приближи Бог до нас.

Исус е с нас по естество. Той съединява в Себе Си в едно лице божествената и човешка природа и затова не се срамува да ни нарече свои братя (Евр. 2:11). Със своите старания Той е издигнал грехя, който няма възршиш. Със смъртта Си победил живот и с възкресението Си ни е дал божествен живот, от който ние сме се отчуждили (Еф. 4:18). Името Исусу Му било дадено по небесно указание най-напред на Мария, Майка Му (Йоан 1:31), а след на и Йосиф (Мат. 1:21).

Лука 1:28. "Радвай се, благодатна! Господ е с тебе!" - Никой не е имал достъп до горничната стая, в която пребивавала св. Дева Мария. При възникането на ангела тя се изплашила, макар че в сърцето ѝ приплавяла радост, като чула Божието име. Тя неведнъж е срещала в Свещ. Писания случаи, когато Божие пратници се са явявали на някои избраници и знаела, че те не са издвали случайно. Всичка тяхна полова била свързана с някакво обещание или поръчение. На патриарсите Авраам, Исаак, Иаков обещавали потомство повече от морския пясък; на народните водачи върхвали кураж и сила да се борят срещу враговете. Какво може да иска Бог от нас? И каква е пола последица? Ангелът охваща нейната утлупа, недоевирното и към всичко лъжливо въртане при разговора на небесните тайни. Тя се бии не от полова на ангела. Съмняват я пророческите думи на небесния пратник: "Намария си благодат у Бога! Намария си, значи ти си търсила и си постигнала. Ти си приела от Всевишния толкова, колкото никой друг. По-късно Дева Мария ще разбере какво означавала това. Тя ще е нещо много повече от Ева, Сарра, Рахил и всички жене. Тя, Девицата, немалката по чистота и святост, ще се издигне с милитвен огън, с непрестанен труд и с безужно по-

ведение. Отсега нататък тя ще бъде "гореща азълтница, радост за всички скръбници, непокланата стена на спасение". Ангелското приветствие към нея: "Радвай се, благодатна!", ще се повтаря хиляди пъти от милиони повярвали сърца. Радостта на хората ще се покрива с нейната радост. Тя е изпълнена с благодат, т.е. с най-висшите Божии дарове, превъзвисящи естественията добротата. Ангелът като казва: "Ти си благодатна, защото не сега ти се дава от Бога добротата, а ти си я имаш и ще я даришав и на другите. Това значи благодатна - благо-датна. Никой човек досега не е бил такъв облагодатен като тебе. Чрез тебе, като най-чист създъ, Бог ще изпълни Своите обещания".

Ст. 31-33. Тъй ще зачене в утробата, че роди Син и ще Го наречеи с името Исусу. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния; и ще Му даде Господ Бог престола на отца Му Девидова; и царството Му не ще има край. Радването като нещо физиологическо е все пак лонитно за хората, макар че и в него има безброй тайни. В случая се предсказва полова на Тома, който ще се нарече Син на Всевишния. Той ще бъде велик. И на свещ. Захария бе предсказано за Иоан, че ще бъде велик, но там се доброял велик пред Господа (Лука 1:15), т.е. той ще бъде като слуга, изпълнител на особени поръчения на Божество, а за Иоан Христос тук се казва, че ще бъде безузловено велик. Той ще наследя престола на цар Девид - не само царство ще основе, но на земята трон ще седне, а ще бъде цар на царство, което не ще има край.

Съсем естествено, но и със зграженост, с желанието да проникне в тайната на събвещието, св. Дева пита ангела: "Как ще бъде това, когато аз мъж не познавам?" (Лука 1:34). Съмняването преминава. Св. Филарет Московски казва: "При вида на необичайното приветствие тихата ѝ душа от силните думи на Духа, както тихата вода от силното духване на вятъра по необходимост преминава в движение". Една чиста душа не изживяла само страх. Не се притряба в себе си и не мисли високо. Чистата търси причината за посрещането и следствателно от това. Тук няма съмнение и противоречие. Има разлика в мислите, когато задаваме въпроси. Има въпроси, в които се чувства противоречие и недоверие, и други, при които търсим осветление и очакваме нещо съвсрх стрях и копнеж. Когато ангелът свободен на свещ. Захария за раждането на Иоан, също се зададен въпросът: "По какво ще узнаем това?" Същото е и с Никодим. И той така, когато Спасителят му казва, че човек може да се възроди: "Как може?" или "Нима може?" (Йоан 3:4) Сва Дева Мария пита: "Как ще бъде това?" И колко различни са отговорите и разрешението им. Ангелът не я упреква в неевире, в доколкото и нему е известно, изписана ѝ - а чрез нея и на всички човече - тайната на Божието възмъжаване.

Следва

ИКОНО ИВ. КОНДАКОВ

МИЛИ ДЕЦА

Вярата

вечки мравуници и се обърна към апостолите.

- Нема ли навихо хляб да кутиш за тия хора?

- Нима, Учителю, - отвърна един от апостолите, - Тук в пустинно място. Само едно лъчиче, пастиче от планината, носе в торбичката ти пет немачени хляба и две печени риби.

- Кажете ми да дойде при Мен!

Едно босоного момче, опасно сремк, излезе от навихалците и сложи торбата си пред новите на Божия Син.

- Откъде си взел тия хлябове?

- Тия хлябове ти месих мина, майка. Тя върна цяло лято след жатаритите и събра забравените класове. Ние сме много бедни. Нимаже своя нива.

Христос помилва детето по главата, наведе се и вника:

- Нека всички минаат край Мене да погупат по април хляб и по една риба!

Бръсна а торбата и почна да вари. Извади пет хляпки хляба и пет хилндри риби, но торбата пак остана пълна.

Когато народът уторми глуда си, чука се гласове:

- Хайде да Го изберем за цар! Той ни храни с чудеса!

Ала Христос поклати глава и се усмивна.

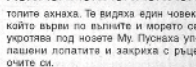
- Моето царство не е тук. То е горе на небето. Чуйте Ме всички! Не помнете за храна, колкото насича устата, а търсете хляб, който насича душата!

Като нарече тия думи, Той тръгна нагоре по планинската пътека, що се виеше към върха.

Бърже мръзна. Тъмни облаци се разлюкотоха. Тълпите се разлюкотоха. Морето се надвигна и забуца. Апостолите насочиха се към Каледонаум. Запркосаха едри капки.

Извървях в тмнината, сред морето, се погна малка светлина.

Тя почна да расте и да приближава към лодката. Когато стигна на десетина разкрана, апо-

толите ахнаха. Те видяха един човек, който върви по вълните и морето се уротвае под нозете Му. Плунаха уплашени доплате и закриха с ръце очите си.

- Не бойте се! - чу се гласът на техния Учител, - Аз съм!

- Господи, - заобиколи Го на брега апостолите, - открий ни тайната Си! Какво как мога да вършиш по вълните и да не погнетиш!

- С вара! - отвърна Христос.

Анна КАРАТИШЕВ

По оная времена, когато Божий Син даваше очи на слепите, здраве на тежко болните и въртеше дигане от горба, хората вървяха смелосно след Него. Вярно! Той спря край брега на Галилейското море. Пет хиляди души Го заобиколиха, жадни да чуят словото Му. Сансикоти проповедник стъпи вързу едри камък и заговори. Думите Му паднах в сърцата като дъждовна капки върху суха, налукава земя. Неусетно денят преваля. Исус свърши Своято слово. Хората, които вървяха чии ден подире Му огладниха и взеха да питат за хляб.

Христос погледна раздвижен чо-

ПОП ГРУЙО ТРЕНЧОВ И УЧАСТИЕТО МУ В АПРИЛСКАТА БЪЛШЕЯ ОТ 1876 г.

По случай 160 години от рождението му и 120 години от Априлското въстание

В националноосвободителната борба на българския народ през XIX в. участвали стотици знайни и незнайни православни духовници – митрополити, епископи, монаси, монахини и свещеници. Сред тях рко се откроява енорийският свещеник от съставната Банска енория (състоеща се от с. Баня и с. Мечка) на Пангаришкия духовна околия поп Груйо Тренчов Бански.

Той се родил през 1836 г. в с. Баня и бил кристен Григор, но го наричали, а и сам той се подписвал Груйо. Бъдещият революционер учил в местното килийно училище, след което станал класир в околната църква "Св. Никола". През 1852 г. чичо му Лушко Кабазмалина го изпратил в мезото на Рилския манастир в Самоков, за да се дискутир и подготви за свещеник.

През 1854 г. Груйо Тренчов се завърнал в родното си село и в продължение на 2-3 зими бил учител в килийното училище и църковен певец. След това две години учителивал в селата Овчаполци и Тополи дод. През 1858 г. Груйо се оженил за съселенката си Нейка Мутева и в Пловдивският свещеник Паний го ръкоположил за владика в селата Овчаполци и Тополи дод. До 1863 г. служил и учителивал в тези две села, а след като поначал старият бански свещеник, съселният му го изискали и той се преместил в с. Баня.

От брака си с Нейка Мутева поп Груйо имал пет дъщери, от които втората – Мина, четвъртата и петата (които били близанчици) – Мария и Стана, починали наскоро след раждането. През 1863 г., когато се родили и починали близанчиците, предала Богу дух и съпругата му. Така младият свещеник останал здравец с две невръстни дъщери – Димитра (1859-1918) и Анна (1862-1925). Животът на този духовен пастър и лоборник не бил лек – сам трябвало да се грижи и да възпитават децата си, да слуша в две села, да учителивал, да се занимава и с обществена дейност – бил член на училищното настоятелство, на "Българското ученичкливо дружество "Мравка" в с. Баня, а по-късно поповелит живота си на националноосвободителната борба.

При своите революционни епиколки Васил Левски посещавал и с. Баня, като отседнал в къщата на комшията на поп Груйо-Стано Иванов Каралево, който бил учител в Пангарищице. На революционните събирки в дома на Каралево бил викан и будният поп, който бързо бил спечелен за революционното дело. Залавянето и обесването на Апостола внесло смут и разпадане на вътрешната революционна организация. Няколко години по-късно, през декември 1875 г. Пловдивският революционен комитет взел решение за подготовка и провеждане на въстание в поробена България. Страната била разделена на революционни окръзи и били определени техните апостоли.

Най-трексовата подготовка била извършена в IV Пангаришки революционен окръг, където апостоли били Панадийт Волов и Георги Бенковски. Фактически Г. Бенковски посетил с. Баня вечерта на 8 февруари 1876 г., придружен от члена на Пангаришкия революционен комитет Ильо Стоянов. Дватама революционни дейци отседнали в дома на даскал Стоян Каралево и извикали поп Груйо. Последният довел на събирането даскал Тодор Стоянов, поп Стано Димитров и Атанас Калалов. Тогава бил учреден местен революционен комитет, за председател на който единодушно избрали поп Груйо, който от този ден нататък се посветил изцяло на народното дело и станал един от най-близките, верни и неразделни съратници на Бенковски.

По Груйо Тренчов превърнал дома си в комитетско съврателище. Двете му невръстни дъщери Димитра и Анна също били посветени в готвеното въстание и ангажирани в конкретни задачи. В неговия дом нощували революционни дейци, провеждали се съвещания, взимали делови решения. В къщата на поп Груйо Бенковски се чувствал най-спокоен и се разпореждал като у дома си.

По предложение на Г. Бенковски поп Груйо бил повикан да присъства и участва при заклинанието на пангаришкия дейци. Това заклинание станало на 25 март 1876 г. през нощта в местността Полеето, извън града. Банският поп със саби и кръст в ръце накарал множеството да погваря свещените думи:

Срещна на останалите живи въстаници на историческото място Оборище на 10 юни 1907 г. В средата със саба и кръст в поп Груйо

Репродуциран Хр. Темелски

свещените думи: "Тако ми светое име Божие, тако ми светое име оръжие, тако ми тайно спладное млеко, за свобода и отечество да умрем! Инашки! До последна калва кръста ще си прелая, догде врагу и тирани орденом, надзад не ще да се повърна, догде знаднемте си не изплъзна. Такова обещание сега давам, за в бъдеще пред

Бога ще отговарям!"

На 11 април 1876 г., Томина неделя, поп Груйо пристигнал на Оборище, за да участва в Първото Велико народно събрание. Два дни по-късно, на 13 април вечерта, той довел на това историческо място Бенковски и дружината му. На следващия ден, 14 април 1876 г., преди събирането да започне делова работа, поп Груйо в съслужение с други свещеници подвел под клетва делегатите от IV Пангаришкия революционен окръг. Клетвата била произнесена от поп Груйо, а представителите повтаряли след него. Накрая темпераментният свещеник благословил като архиепископическо и си позволил да произнесе вдъхновено реч:

Датата на избухването на въстанието била определена за 1 май 1876 г., но прателството на Ненко Стоянов Терзийски (Балдоуцки) ускорило събитията и първата пушка гръмнала на 20 април 1876 г. в Корпирщица. Същия ден поп Груйо ходил в Пангарищице и се осведомил за Г. Бенковски какво да предприеме. Веднага се върнал в родното си село Баня начело на една чета от 30 въстаници и под заповед на църковните камбани обил въстанието. Селаните посрещнали своя поп и дружината му с буйна радост и цепуляли просълени златия кръст.

На 22 април 1876 г. с активното участие на поп Груйо било тържествено осветено пангаришкото знаме, издигнато Райна Футакова (Юнгиня). След това банският свещеник взел дейно участие в боевете край Пангарищице и района. Турците от с. Баня

Поп Груйо Тренчов
Репродуциран Хр. Темелски

тълпила смелост, като поел цялата отговорност върху себе си.

Под стража поп Груйо бил открит в Пангарищице, а след това в Пазарджик. Заради дръжкото му дръжаче и хитрите му отговори турците го пребили от бой и го оковали във вериги. След 16 дни торозо го преместили в пловдивския затвор, където изтезавалита продължили. Освободили го едва в началото на декември 1876 г. след общата амнистия.

Кратко се радвал поп Груйо на освобождението си. Докато излежавал раните си и поздравявал у доброволнически роднини (турците опожарили къщата му), започнала Руско-турската освободителна война. Турските власти отново напълнили затворите с нехотници и свободноподобни българи. Месудо които бил и той. Военен съд го осудил на заточение и заедно със 140 души хасковци го изпратил за Цариград, а оттам за град Коня в Мала Азия. В тамошните замъци поп Груйо прекарал четири месеца. Освободен бил на 26 март 1878 г., а се завърнал в родното си село на 13 април с.г.

След завръщането си от заточение поп Груйо възстановил изгорените си дом и сългал трикопото въстаничеството си дръжи и възражение. Съселният му го наричали "живото сребро" – бил весела и жизнена личност, доста темпераментна, почти не се смилрал на едно място. Докато бил жив, всяка година на 20 април ходел на местността Оборище, за да извършва панахиди и водосвет за загиналите си бойни другари.

По Груйо получавал скромна поборническа пенсия в размер на 60 лв. През 1890 г. поради старост той напуснал свещеничката служба. На 17 ноември 1908 г. вече 72-годишният "поборник-свещеник" Груйо Тренчов склосил очи в родното си село. По негово желание го погребали в селските гробища, а в негово мисе се полагала в черковния двор. За поколената са запазени неговите въстанически вещи и най-вече записките му, които го разкриват като истински църковнонароден деец и революционер.

Ст.в.с. Христо ТЕМЕЛСКИ

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА

"Църковен вестник" и сп. "Духовна култура" за 1996 г.
Годишният абонамент за "Църковен вестник" е 500 лв.,
а за списание "Духовна култура" е 200 лв.

Молим сумите да се изпратят с пощенски запис,
в който да се изписва точният адрес
и пощенският код на пощачата!

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА

СВ. СИНОД, София – 1090
ул. "Оборище" №4
тел. 87-56-11; факс 87-02-89

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ

Банкова сметка на Синалоното издателство на БПЦ

КРЕДИТНА БАНКА – А.Д. код 680 96 801
сметка 109 022 4110

АБОНАМЕНТ ЗА 1996 г.

12 месеца – 500 лв. 6 месеца – 250 лв.
3 месеца – 125 лв. 1 месец – 42 лв.
Цена на един брой 10,00 лв.